

Pregón 2010

María campo

Pido licenza, señoras,
para ser a pregoeira
do Millo Corvo de Meiro
a onde a súa xentileza
me trouxo esta mañá
da nacente primavera.
Señores, pido licenza.

Fareino usando o romance
igual que os cegos nas feiras.

Veño de terras de lonxe,
mais a distancia é pequena
cando nos chama a amizade
e nos empuxa a querenza.
Desculpen se non atino
coas palabras, pero levan
toda a miña gratitude
por me convidar á festa.
E agora vou comezar
por contarlles unha lenda
que quizais xa escoitaron,
pero volvamos a ela:

Trata das xacias dos ríos.
Esas raíñas das augas,
tecen con fíos de ouro,
teas moito refinadas.
Seica llas dan a quen diga
cal é resposta acertada
a unha serie de adiviñas
aínda abondo complicadas.
Ai daquel que entre no xogo,
será lamprea se falla,
agás que unha mazaroca
de millo corvo a esa dama
lle entregue como agasallo
por cada resposta errada.
Se mo permiten, eu quero
tirar de aquí unha ensinanza,
mais cómpre que para iso
sexa Galiza esa xacia

que pregunta aos gobernantes:

“Adiviña adiviñanza,
cal é a lingua de noso,
a de fóra ou a da casa?
A que eu construín no tempo
con alegrías e bágoas
ou a que veu de Castela
cos que un día dominaban?”

“Son as dúas por igual”,
responden con moita saña.
E a xacia – Galiza di:
“Esa resposta está errada,
cadaquén fale o que queira,
mais déixense de parvadas.
De Galiza é o galego,
a outra é lingua emprestada.
Ou me dan o millo corvo,
ou son lampreas nas augas”.

E non teñen millo corvo
os moi ilustres señores,
que as cousas da tradición
sempre as quitan e non poñen.
Se acaso fosen touradas
ou bailes doutros folclores,
rancheiras e sevillanas,
haloween ou “rocanroles”;
pero iso do millo corvo
non o viron nin de lonxe.
E consultan na internet
e daquela xa descubren
que en Meiro o teñen e coidan
como un tesouro ben nobre.
“Dádenos, por Deus un pouco
-berran ao borde da morte-,
non queremos ser lampreas
e rematarmos no pote!”
E as boas xentes de aquí
simplemente lles responden:
“Ídeo buscar a outra parte,

Meiro non paga traidores”.
Ou talvez non. Compasivos,
danllo a cambio de que tornen
ás raíces e defendan
a nosa historia e os nomes
que deron a cada cousa
quen foron nosos maiores.

Mais, amigos, este é un conto
e nos contos hai xustiza,
pero na vida real
conquistase día a día.
Fixésteslla ao millo corvo
e farédeslla á lingua.
Foi por mouro despreczada
e estaba case esquecida
pero vós resucitastes
esta especie exquisita.
Vós sodes a dignidade
nesa loita que non mingua
por todo o que nos define
como o pobo que é Galiza.
No millo corvo regresa
a suor dos que o cultivan,
o amor da terra que o acolle,
o sol e a auga que o crían.
Quen sementa toca os dedos
dos avós que así o facían
e pasa aos netos dos netos
o mesmo soño que o guía.
Viva, pois, o millo corvo!
Que viva Meiro, que viva
en todos os xenerosos
que apostan nesta partida!
Rulou o muíño da Presa
e converteu en fariña
o grao que agora xe é torta
en perfecta sinfonía
de cor, sabor e nutrientes.
Reloucan as zamburiñas
e o polbo a ser empanada
nunha muiñeira continua.
Agora xa só nos cómpre
pedir que faga bo día,
que a festa sexa rachada,
que vos reborde a alegría,

que a forza do millo corvo
e todo o que simboliza
nos acompañe hoxe e sempre
polos camiños da vida.

Traian a risa nos labios
e deixen moi lonxe as penas,
que para criar bo sangue
hai que rir e darlle ás pernas.
Non hai tempo máis perdido
que o de remoer tristezas.

Que o mundo anda mal é certo,
que a crise non é pequena,
as ganas de troula baixan
e ás veces, os anos pesan.
“Non está o forno pra bolos”
dinnos persoas severas,
mais sabemos que amolecen
e rin con nós cando hai festa.
Xantar xuntos fai amigos
e a música amansa as feras.
A paz é filla do pan,
compañeira da mantenza.
Como din os mariñeiros
loitando contra a tormenta:
“Se nos canta o corazón,
seguro que aguanta a vela”.
Así que, amigos e amigas,
fagan caso á pregoeira:
coman hoxe o millo corvo
que é unha fonte de afouteza.
Que corra o albariño nobre
e que corra a tinta femia!

Aquí remata o pregón,
graciñas pola paciencia.
Viva Meiro, viva o millo
e que viva a nosa terra!